

DARIVANJE KRVI - OPĆE INFORMACIJE

Poštovani,

Ovo smo pripremili kako bismo vas dodatno potaknuli, ali i pripremili za darivanje krvi. Nažalost, unatoč dobroj volji, ne mogu svi davati krv pa želimo dati što više informacija na vrijeme.

Informacije preuzete s

<http://www.hztm.hr/hr/content/1/naslovna/>

1. TKO MOŽE DARIVATI KRVI?

Krv može darivati svaki čovjek dobrog općeg zdravstvenog stanja:

- Dob: **od 18 do 65 godina**, do 60 godina ako krv daje prvi put, do 70 godina 1-2 godišnje nakon pregleda i odluke liječnika specijalista transfuzijske medicine.
- Tjelesna težina: **iznad 55 kg**, proporcionalna visini.
- Tjelesna temperatura: do 37°C, krvni tlak: sistolični 100 do 180 mm Hg, dijastolični 60 do 110 mm Hg, puls: 50 do 100 otkucaja u minuti, hemoglobin: muškarci 135 g/L, žene 125 g/L.

U Hrvatskoj, muškarci, darivatelji pune krvi smiju dati krv do 4 puta godišnje, s razmakom između darivanja od 3 mjeseca.

Žene, darivateljice pune krvi, smiju dati krv do 3 puta godišnje, s razmakom između darivanja od 4 mjeseca.

TKO NE SMIJE DARIVATI KRVI?

Oko 10% darivatelja se tijekom pregleda odbije. Oni mogu biti privremeno ili trajno odbijeni. Razlog odbijanja uvijek je opasnost od uzimanja krvi za darivateljevo zdravlje ili opasnost od krvnih pripravaka za bolesnikovo zdravlje.

Krv ne smiju davati osobe koje bi time oštetile svoje zdravlje ili bi njihova krv mogla ugroziti bolesnikovo zdravlje.

Krv ne smiju davati osobe koje boluju od akutne ili kronične bolesti, uzimaju antibiotike ili neke druge lijekove, neispavane osobe, osobe koje su na dugotrajnoj dijeti i osobe s rizičnim ponašanjem.

Darivatelju koji je odbijen iscrpno se objasne razlozi zbog kojih ne može dati krv i daju mu se odgovori na sva njegova pitanja.

Trajno odbijanje darivatelja:

Trajno se odbijaju od davanja krvi osobe koje su bolovale ili sada boluju od teških kroničnih bolesti dišnog i probavnog sustava kao i osobe koje boluju od bolesti srca i krvnih žila, zloćudnih bolesti, bolesti jetre, AIDS-a, šećerne bolesti (osobe liječene inzulinskom terapijom), živčanih i duševnih bolesti.

Trajno se odbijaju osobe koje su zbog svog ponašanja ili aktivnosti izložene riziku dobivanja zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti krvlju.

Privremeno odbijanje darivatelja:

- osobe koje su konzumirale alkoholna pića unutar 8 sati prije darivanja krvi
- osobe s lakšim akutnim bolesnim stanjima (prehlade, poremetnje probavnog sustava, smanjenog željeza u krvi i sl.),
- nakon operativnih zahvata,
- nakon primanja transfuzija, primanja nekih cjepiva,
- osobe s lakšom poremetnjom krvnog tlaka
- žene za vrijeme menstruacije, trudnoće i dojenja
- osobe koje toga dana obavljaju opasne poslove (rad na visini, dubini)

Osobe koje uzimaju lijekove obvezno moraju to kazati liječniku tijekom liječničkog pregleda prije davanja krvi. Lijekovi se mogu prenijeti krvlju i u bolesnika izazvati neželjeno djelovanje.

Ovi podaci otkrivaju se u tijeku razgovora s darivateljem i njegova pregleda.

Molimo budite iskreni pri svakom liječničkom pregledu za davanje krvi. Izrecite liječniku svoje sumnje jer time štitite i svoje i tuđe zdravlje.

Postati darivatelj krvi je privilegija koja sadrži i odgovornost prema bolesniku.

KAKO SE DARUJE KRV?

Darivanje krvi jednostavan je postupak.

Vaše zdravlje nam je značajno i stoga svako darivanje krvi uključuje provjeru vašeg zdravstvenog stanja.

1. Provjera količine željeza u krvi:

brzom i bezbolnom metodom, iz kapljice krvi dobivene laganim ubodom u jagodicu prsta. Kap krvi se spušta u posudu sa bakrenim sulfatom poznate koncentracije. Kada kapljica tone, darivatelj može dati krv.

2. Kratki razgovor s liječnikom:

provjera vašeg dosadašnjeg i sadašnjeg zdravstvenog stanja.

3. Liječnički pregled:

Uključuje provjeru krvnog tlaka i provjeru rada srca.

Kroz postavljanje određenih pitanja liječnik odlučuje da li osoba može darovati krv bez škodljivosti za svoje zdravstveno stanje, te bez opasnosti za potencijalne primatelje krvi.

Tek kada smo sigurni da smijete dati krv **započinje postupak uzimanja krvi.**

Darivatelj krvi je udobno smješten na krevetu za davanje krvi. Iskusan zdravstveni tehničar odabire venu u lakatnoj jami i bezbolno uvodi iglu u venu.

Igla je povezana s plastičnom vrećicom u koju se daje krv. Svaka osoba daruje 450 ml pune krvi.

Samo darivanje krvi traje 8 - 12 minuta. Igla i plastična vrećica za uzimanje krvi su sterilne i samo za jednokratnu uporabu, tj. mogu se primijetiti samo za jednokratno darivanje.

Davatelju nakon darivanja krvi slijedi kratkotrajni odmor uz osvježenje i lagani obrok. Sveukupno, darivanje krvi vam može oduzeti oko 30 minuta vašeg vremena.

MORA LI SE PRIJE DARIVANJA KRVI BITI "NA TAŠTE"?

Prije davanja krvi nije potrebno biti natašte.

Davanje krvi je sastavni dio svakodnevnog ljudskog načina života i čovjek na taj dan treba uobičajeno jesti i piti.

Osjećat ćete se bolje ako nekoliko sati prije davanja krvi pojedete lagani obrok. Jedino Vas molimo da unutar 8 sati prije davanja krvi **ne jedete izrazito masnu hranu i ne pijete alkohol** jer njihovi sastojci mogu transfuzijom krvi biti uneseni u bolesnika i nanijeti mu štetu.

MORA LI SE NAKON DARIVANJA KRVI NEŠTO POJESTI I POPITI?

Posebni medicinski razlozi ne zabranjuju darivatelju da jede ili pije nakon davanja krvi.

Poštovani,

Slijedom ovih informacija, pozivamo vas da se uključite u akciju dobrovoljnog darivanja krvi koju želimo organizirati u došašću na našem Sveučilištu, a za to trebamo dovoljan broj darivatelja.

